

Department of Horticulture

S.M.D.M. Mahavidyalaya, Kalamb

Agro-Information Center (AIC)-Kalamb

Shikshan Maharshi Dnyandeo Mohekar Mahavidyalaya Kalamb

Tal. Kalamb Dist. Osmanabad

Department of Horticulture

(Academic Year: 2018-19)

Activity Report of Farmers Workshop

Title :	One Day Farmers Workshop on Hi-Tech Farming on Mango, Guava and Custard Apple Fruit Crops and Organic Farming and Application of Tissue Culture in Fruit Crops
Date	08/02/2019
Time	10 a.m to 4 p.m
Faculty Department/	Horticulture
Organised By	Agro-Information Center (AIC) Kalamb and Department of Horticulture and Botany
Coordinator Name and Faculty presented	Mr. Kawale M.R.-Coordinator Mr. Chandore H.D. Mrs. Mukhedkar A.R. Dr. Bhosale Shrikant B. Mr. Manekar R.S. Mr. Shinde Arvind B.
Venue	Department of Botany, S.M.D. Mohekar Mahavidyalaya, Kalamb
Number of farmers	100
Total Estimation :	5000
Finance Management:	Sponsored by Gurukrupa Nursery, Bawi
Lectures delivered by:	1) Prof. Kawale M.R.- Hi-Tech practices & High Density Planting in Fruit Crops 2) Prof. Chandore H.D.- Management of Diseases, Pests, Post Harvest Technologies and Processing, Group Farming and Marketing 3) Prof. Mukhedkar A. R.- Organic Farming in Fruit Crops 4) Dr. Bhosale S.B- Application of Tissue Culture in Fruit Crops
Nature of Activity:	Academic and Extracurricular/ Environmental
Activity	1. Lecture on hi-tech practices & high density planting in fruit crops, management of diseases, pests, post harvest technologies and processing, group farming and marketing, organic farming in fruit crops, application of tissue culture in fruit crops 2. Laboratory visit of plant tissue culture 3. Showing ideal selection of plating materials (grafted plants) procured from Gurukrupa Nursery, Bawi

Summary Report of Farmers Workshop

Name of the Activity:
One Day Farmers Workshop on Hi-Tech Farming on Mango, Guava and Custard Apple Fruit Crops and Organic Farming and Application of Tissue Culture in Fruit Crops
Objective
<ol style="list-style-type: none"> 1. To make awareness about the importance of Hi Tech Farming Practices in Fruit Crops Specifically in Mango, Guava, and Custard Apple, etc. 2. To make awareness about the importance of Organic Farming, and Application of Plant Tissue Culture 3. To solve farmers doubts by asking questions to experts on site. 4. To learn on site advanced practices of horticultural plants. 5. To get information of horticultural crops varietal selection, high-density planting, ultra high-density planting and meadow orchard plantation etc., and processing technologies. 6. To get information of ideal plant selection for plantation from authorised nurseries. 7. To get information of Group Farming 8. To get information about increasing income from hi-tech horticultural practices
Methodology
<ol style="list-style-type: none"> 1. Power Point Presentation 2. Laboratory Visit 3. Showing ideal plant materials
Out Come
<ol style="list-style-type: none"> 1. Farmers get information of all scientific technology in hi tech horticultural practices such as high-density plating, ultra high density planting, meadow orchard plantation, bending practices, training, pruning, bahar treatment etc. 2. Farmers aware about the ideal plating material (sapling) selection from authorised nurseries and best Varity for plantation 3. They get all detailed information of plantation methods, plating distance, fertiliser management etc. 4. They get information of attack of disease, pest and their management in three crops. 5. Farmers has aware about the processing, marketing technologies 6. They knows the importance of group farming 7. They get information about the organic farming their importance, future scope and methodologies 8. They get information of plant tissue culture by visiting our plant tissue culture lab. 9. They asked questions to our expertise and clear their doubts
Topic covered under this activity
<ol style="list-style-type: none"> 1) Hi-Tech practices & High Density Planting in Fruit Crops 2) Management of Diseases, Pests, Post Harvest Technologies and Processing, Group Farming and Marketing 3) Organic Farming in Fruit Crops 4) Application of Tissue Culture in Fruit Crops

**Program
Coordinator**

S.M.D.M.M.K

**Head of
Department**

S.M.D.M.M.K

NAAC Coordinator

IQAC Cell

S.M.D.M.M.K

Principal

S.M.D.M.M.K

Photography of Activity

Prof. Kawale M.R. Showing Grafted Plant

Lecture delivered by Prof. Kawale M.R. on Hi-Tech Farming Practices in Fruit Crops

Lecture Delivered by Prof. Chandore H.D. on Hi-Tech Farming in Fruit Crops

Lectures Delivered by Prof. Mukhedkar A.R. on Organic Farming in Fruit Crops

Farmers and Faculty Interaction Session

Farmers are Keenly Taking Information

Visit at Tissue Culture Lab by Farmers

Lectures delivered by Dr. Bhosale S.B.

सॅद्रीय शेती आणि फळ लागवड कार्यशाळा

तालुका प्रतिनिधी

कळंब : शेतकऱ्यांसाठी आंबा, पेरू व सीताफळ या फळांची आधुनिक पद्धतीने शेती व सॅद्रीय शेती व ऊर्ती संवर्धनाचे फळ बागेतील महत्व या विषयावर एक दिवसीय कार्यशाळा शिक्षण महर्षी ज्ञानदेव मोहेकर महाविद्यालयामध्ये आयोजित करण्यात आली आहे. ही कार्यशाळा फलोत्पादनशास्त्र व वनस्पतीशास्त्र विभाग यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित करण्यात आली होती. यामध्ये कोल्हापुर, सोलापूर, पुणे, बीड व महाराष्ट्रभरातून जवळपास १०० पेक्षा जास्त शेतकरी सहभागी झाले होते. प्रा. मच्छिंद्र कावळे यांनी शेतकऱ्यांना आंबा लागवड व लागवडीसाठी रोपाची योग्य निवड व त्याची घ्यायची काळजी व मार्केटिंगच्या संदर्भामध्ये मार्गदर्शन केले. तसेच पेरू व सीताफळांच्या वेगवेगळ्या जाती व त्यांची लागवड, अति घनता लागवड या संदर्भामध्ये पण मार्गदर्शन केले, तसेच प्रा. हेमंत चांदोरे यांनी पिकावर पडणारे वेगवेगळे रोग, त्याचे निवारण, फळप्रक्रिया आणि गटशेती यासंदर्भात मार्गदर्शन केले. वनस्पतीशास्त्र विभाग प्रमुख प्रा. अर्चना मुखेडकर यांनी सॅद्रीय शेतीबद्दल माहिती सांगितली. डॉ. श्रीकांत भोसले यांनी ऊर्ती संवर्धनाबद्दल मार्गदर्शन केले. तसेच महाविद्यालयातील सुसज्ज ऊर्ती संवर्धन प्रयोगशाळेचे ही प्रदर्शन

करण्यात आले. त्यात लुप्त पावत असलेल्या वनस्पतीचे संवर्धन करण्यासाठी शेतकऱ्यांना प्रेरित करण्यात आले व फळ उत्पादनातील महत्व पटवून दिले. कार्यक्रमाचे अध्यक्ष म हाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. सुनील पवार, प्रमुख पाहुणे गणेश गुठ्टे (परळी), उपप्राचार्य प्रा. जे.यू. घोलप तसेच मत्स्योत्पादन शाखाचे विभागप्रमुख डॉ. ज्ञानेश चींते,

होटीकल्चर विभागाचे प्रा. रुपेश मनेकर, वनस्पतिशास्त्र विभागप्रमुख प्रा. अर्चना मुखेडकर, प्रा. मच्छिंद्र कावळे, डॉ. श्रीकांत भोसले हे उपस्थित होते. कार्यक्रमाचे आभार प्रा. हेमंत चांदोरे यांनी मांडले व कार्यक्रम त्या शेतकरी प्रा. मच्छिंद्र कावळे यांच्या रोपवाटिकेतून आणलेले पेरू सिताफळ आणि आंब्याचे वेगवेगळे कलम याची शेतकऱ्यांनी पाहणी केली.

अध्यक्षपदी धुते तर उपाध्यक्षपदी हेडे

यातार

काटगांव

तुळजापूर

तालुक्यातील काटगांव

येथील अंबिका नगर

प्राथमिक शाळेच्या

शालेय व्यवस्थापन समितीची निवड

करण्यात आली. या निवडीमध्ये पुन्हा

एकदा राम धुते यांची अध्यक्षपदी

निवड करण्यात आली. तर

उपाध्यक्षपदी शंकर

हेडे यांची निवड

करण्यात आली.

कार्यक्रमाची प्रस्ता-

वना मुख्याध्यापिका

मुसळे यांनी केली.

या निवडीला लहुजी शक्ती से-

नेचे प्रदेशाध्यक्ष सोमनाथ कांबळे,

गणेश माळी, इरफान शेख, वाघमारे,

पालक वर्ग उपस्थित होते.

Department of Horticulture

S.M.D.M. Mahavidyalaya, Kalamb

Agro-Information Center (AIC)-Kalamb

**Shikshan Maharshi Dnyandeo Mohekar Mahavidyalaya Kalamb
Tal Kalamb Dist Osmanabad**

Department of Horticulture

Feedback Form on Departmental Activity
(Filled feedback form, send to dpthorti@gmail.com)

Name of the Student:-----Sex (M/F): -----
(प्रशिक्षणार्थ्याचे नाव) (पुरुष/स्त्रि)
Address: ----- Mobile ..-----
पत्ता (गावाचे नाव) (मोबाइल नंबर)

Participant are required to rate the courses on the following attributes using the 4 -point scale shown. [Tick (✓) in the relevant cell] (योग्य त्या ठिकाणी बरोबरची (✓) खून करावी)
(सहभागी प्रशिक्षणार्थ्यांने खाली दिलेल्या प्रमाणे गुणांकन करणे)

अतिशय चांगले चांगले समाधानकारक असमाधानकारक
A-3 marks (3 गुण) B-2 marks (२ गुण) C-1 Marks (१ गुण) D- 0 marks (0 गुण)

Name of the Event: -----
(उपक्रमाचे नाव)

Parameters (विषयघटक)	A Very Good अतिशय चांगले (4 गुण)	B Good चांगले (4 गुण)	C Satisfactory समाधान कारक (4 गुण)	D Unsatisfactory असमाधानकारक (4 गुण)
1. Selection of Topic (कार्यशेळेसाठी केलेली विषयाची निवड)				
2. Knowledge base of the Program/ Workshop/Training (as perceived by you) (कार्यशाळेतून मिळालेले ज्ञान)				
3. Communication Skills (in terms of articulation and comprehensibility) of teachers (विषयतज्ञांचे भाषणकौशल्य)				
4. Overall planning of the Program/				

Workshop/Training (एकूण कार्यशाळेचे केलेले नियोजन)				
5. Interest generated by the teacher and faculty at visiting centre (विषयतज्ञांनी विषयास अंनसरून केलेली सकारात्मक वातावरण निर्मिती)				
6. Practical utility of Program/ Workshop/Training (विषयाची व्यवहारिकता आणि उपयोगिता)				
7. Ability to integrate content with other courses (विशयतज्ञांनी केलले माहितीचे संकलनकौशल्य)				
8. Accessibility of the teacher in and out of the class (includes availability of the teacher to motivate further study and discussion outside class) (विशयतज्ञांचे विषयाबदल असलेले ज्ञान व विचारलेल्या प्रश्नांची उत्तरे व असलेली विषयतज्ञांची उपलब्धता)				
9. Arrangement of Visiting Center/ Field Visit/ Lab Visit. Etc (कार्यशाळेत आयोजित केलेली प्रयोगशाळा किंवा शिवार भेट)				
10. Provision of sufficient time for feedback (अभिप्राय जाणून घेण्यासाठी दिलेला कालावधी)				
Overall rating (Out of 30) एकूण गुणांकन (30 पैकी)				

11. If you have other comments to offer on the event and the instructor you may do so below or on a separate sheet.

(इतर अभिप्राय नोंदवायचा असल्यास खालील जागेत थोडक्यात माहिती भरावी)

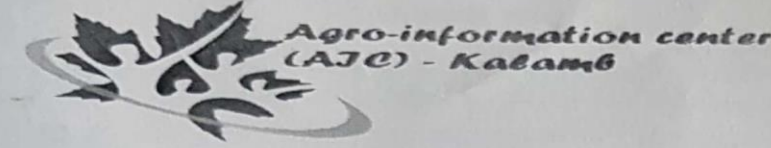

Name and Sign of the participant
(प्रशिक्षणार्थ्याची नाव आणि स्वाक्षरी)

List of Participants

शिक्षण महर्षि ज्ञानदेव मोहेकर महाविद्यालय कळंब

ता. कळंब जिल्हा. उस्मानाबाद

Department of Horticulture

एकदिवसीय शेतकरी कार्यशाळा आधुनिक आंबा, पेरु आणि सीताफळ लागवड तंत्रज्ञान

One Day Farmers Workshop on Hi -Tech Farming in Mango, Guava and Custard Apple Fruit Crops

अ. क्र.	शेतकऱ्याचे नाव	पता (गावाचे नाव)	मोबाइल नंबर	सही
1.	सुभाष लक्ष्मीराम जाधव	कळंब	9511852620	<i>[Signature]</i>
2.	सोहेल नरेश मोहं	उड्ड	9423342009	<i>[Signature]</i>
3.	महाप वामनराव पाटील	कळंब	9422962651	<i>[Signature]</i>
4.	हरिचंद्र बाळगं कासकर	कळंब	9403390745	<i>[Signature]</i>
5.	किशन विठ्ठल काकडे	मंगरुळ, ता. कळंब जि. उस्मानाबाद	9423767552	<i>[Signature]</i>
6.	अरुण मोहनजी सापार	शं. पा. उड्ड ता. वाडी जि. उस्मानाबाद	9881535717	<i>[Signature]</i>
7.	दामोदर बाळगं सापार	दामोदर कळंब जि. उस्मानाबाद	9021213287	<i>[Signature]</i>
8.	अनिल नरेश पाटील	जवळ (उड्ड) ता. कळंब जि. उस्मानाबाद	9922215498	<i>[Signature]</i>
9.	विठ्ठल विठ्ठल नरेश	उड्ड ता. उड्ड	9420770487	<i>[Signature]</i>
10.	दारा उड्डगाव नागापुत्र	उड्ड ता. उड्ड	9915221363	<i>[Signature]</i>
11.	रमेश गुड्ड परळीत	उड्ड ता. उड्ड	9637586248	<i>[Signature]</i>
12.				

अ. क्र.	शेतकऱ्याचे नाव	पत्ता (गावाचे नाव)	मोबाइल नंबर	सही
13.	साराभा अहम तुलाबा	केंद्र गाव हेंदु	6046826693	तुलाबा
14.	विद्याधर वसंतराव देशमुख	पिंपळगाव गांव ता. परकी वीड	9767964275	विद्याधर
15.	अश्विनी सुधाशंकर उपाय	हैगाव ता. परकी व. वीड	9422088793	अश्विनी
16.	मधुराज विष्णूराव जाधव	वांग (बु) ता. माजलगाव जी. वीड.	9923905990	मधुराज
17.	महेश पद्मरावराव चौधरी		9673211505	महेश
18.	सुधाकररावराव शंकर	बुदेवठाणा ता. धारवा ता. वीड	9637054327	सुधाकर
19.	विठ्ठल रामचंद्र धर्मराव	बुदेवठाणा ता. धारवा ता. वीड	9489433336	A. P. Sharma
20.	केशव अमोल वेंकटराव	हैगाव ता. परकी व. वीड	9823771608	A. P. K. K.
21.	चाट हरिचंद्र शिंदे	मु. पा. मोठा ता. परकी व. वीड	9698144785	चाट
22.	रामचंद्रान संतराम गर्जे	मु. अंजळवाडी ता. परकी व. जि. वीड	952778059	रामचंद्र
23.	लक्ष्मण पंडितराव हेंदु	मु. हेंदु ता. परकी व. जि. वीड	7744999908	लक्ष्मण
24.	आत्माराम नारायण होबरे	मु. हेंदु ता. परकी व. जि. वीड	9921158044	आत्माराम
25.	नारायण लक्ष्मण माळवण	मु. पा. पोळेगाव ता. परकी जि. वीड	9370240370	नारायण
26.	कैलास विनायकराव सातभार	मु. तडाडी ता. परकी जि. वीड	9673866779, 9924487010	कैलास
27.	राजेश रंगनाथ सातभार	मु. तडाडी ता. परकी जि. वीड	9623257697	राजेश
28.	Nimant Vishwanath Sathai	Dist. Talasari, Po. Pangoni Tal. Panti. Dist. Beed	8806997938	Nimant
29.	अरुण मांडवी 202/14	मु. मांडवी (पराणी)	9836458483	अरुण
30.	लक्ष्मण दत्त जोगदंड	मु. मांडवी पराणी	9021156003	लक्ष्मण
31.	सातभार, कैलास पाट	मु. मांडवी पराणी	7028545534	सातभार
32.	गोविंदरावराव जोगदंड	मु. मांडवी पराणी	9421271425	गोविंदराव
33.	नाथरावरावराव	मु. मांडवी पराणी	9846084438	नाथराव
34.	शांभूराजी रामचंद्र शंकर	श. तडाडी ता. परकी जि. वीड	9079660940	शांभूराजी
35.	धनराज राधाकृष्ण	श. तडाडी ता. परकी जि. वीड	9975226203	धनराज
36.	धनराज सुभाष तांडे	श. तडाडी ता. परकी जि. वीड	7020584243	धनराज
37.	राजभाऊ त्रिंबकराव तांडे	श. तडाडी ता. परकी जि. वीड	9049619777	राजभाऊ
38.	अश्विनी शंकर सांगत	श. तडाडी ता. परकी जि. वीड	7875187044	अश्विनी

अ. क्र.	शेतकऱ्याचे नाव	पत्ता (गावाचे नाव)	मोबाइल नंबर	सही
42.	बापूराव जाकाराव अंबोळ	वाघोला(परकी) ता. परकी जि. बीड	9168621114	
43.	गणेशराव कुशवा स्वप्नर	रा. परकी - ता. परकी जि. बीड	9422401559	
44.	जाधव अंबोळ हनुमंतराव	रा. परकी - ता. परकी जि. बीड	9922954778	
45.	पानवडे शीरीष वैजनाथराव	रा. परकी - ता. परकी जि. बीड	7057277732	पानवडे शीरीष
46.	राजेश्वर भिमराव रघुनर	रा. परकी - ता. परकी जि. बीड	9422322776	
47.	मुंजाजी दमांडा मुंडे	रा. इंपवाडी ता. परकी जि. बीड	9921780134	
48.	पुतळराव भिमराव मुंडे	रा. तळेगाव ता. परकी जि. बीड	8329042414	
49.	चंदे विश्वनाथ गोपीनाथ	मु. पो. मांडवा (परकी) ता. परकी जि. बीड	9881702717	
50.	राजेश कृष्ण वसुधर	मु. भुमदापुरी ता. परकी जि. बीड	9923623797	
51.	राज सदान उद्धव	मु. सिरसाळा ता. परकी जि. बीड	9673928408	
52.	गुलाब विश्वनाथ रुपनर	मु. परकी - ता. परकी जि. बीड	9423231475	
53.	कृष्णा कोडीबा जाड	मु. धर्मपुरी ता. परकी जि. बीड	9764008088	
54.	श्रीकांत वकीरम चंदे	रा. मांडवा ता. परकी जि. बीड	9552982872	
55.	मंगल बाळुकराम शेंडे	नंदेगाव		
56.	मधुकर जाताप			
58.	राजेश वैजनाथ मुंडे	मामेवाडी ता. परकी जि. बीड	9130240617	
59.	बापूराव रघुनाथ चंदे	मांडवा ता. परकी जि. बीड	9423966622	
60.				
61.	जाराधन लक्ष्मण मालधन	मु. पो. पोहनेर ता. परकी जि. बीड	9370240370	
62.	कृष्णा वसुधर शेंडे	मु. भुमदापुरी ता. परकी	9923623797	
63.	मुंडे बाबुराव सागराई	मु. लंडोव ता. मांडवा ता. परकी जि. बीड	9653867777	

अ. क्र.	शेतकऱ्याचे नाव	पत्ता (गावाचे नाव)	मोबाइल नंबर	सही
42.	रमेश भाटाई मांघळे	भरतवाडी ता. परळी वें जी. वॉड	7775817444	रमेश मांघळे
43.	भास्कर बाबुराव मुंडे	इपपवाडी ता. परळी वें जी. वॉड	7775817444	भास्कर
44.	पंडरी बाबुराव मुंडे	इपपवाडी ता. परळी वें जी. वॉड	956254444	भास्कर
45.	श्रीकांत बाबुराव मुंडे	इपपवाडी ता. परळी वें जी. वॉड	9950461888	P. B. M. M. M.
46.	कृष्ण बाबुराव मुंडे	भंडारा ता. परळी वें जी. वॉड	952982572	का
47.	का. वि. न. बा. मुंडे	धमापूरी ता. परळी वें जी. वॉड	9764008088	का
48.	मधुकर जगन्नाथ	जंजगाव	mkkav	का
49.	शंकरराव वेंजनाथ मुंडे	मानेवाडी ता. परळी वें जी. वॉड	9130240617	का
50.	बा.प. बा. वेंजनाथ यादव भांडवा (प.)	भांडवा. का. परळी वें जी. वॉड	9683916892	का
51.	बा.प. बा. वेंजनाथ यादव भांडवा	भा. परळी ता. परळी जि. वॉड	9422401559	का
52.	शंकरराव शिबराव तांबडे	श. लंकेगाव ता. परळी जि. वॉड	9049619777	का
53.	शंकरराव जगन्नाथ तांबडे	श. लंकेगाव ता. परळी जि. वॉड	7020495242	का
54.	अशिकांत शिबराव तांबडे	श. लंकेगाव ता. परळी जि. वॉड	7879187004	का
55.	शंकरराव शिबराव तांबडे	का. लंकेगाव ता. परळी जि. वॉड	9975226203	का
56.	का. प. बा. शिबराव तांबडे	का. परळी ता. परळी जि. वॉड	9422220776	का
57.	का. प. बा. शिबराव तांबडे	का. परळी ता. परळी जि. वॉड	9922954778	का
58.	का. प. बा. शिबराव तांबडे	का. परळी ता. परळी जि. वॉड	9881902417	का
59.	का. प. बा. शिबराव तांबडे	का. परळी ता. परळी जि. वॉड	9637580248	का
60.	रमेश भाटाई मांघळे	भा. परळी ता. परळी जि. वॉड	8506997933	का
61.	का. प. बा. शिबराव तांबडे	का. परळी ता. परळी जि. वॉड	9527778059	का
62.	का. प. बा. शिबराव तांबडे	का. परळी ता. परळी जि. वॉड	9421780134	का
63.	का. प. बा. शिबराव तांबडे	का. परळी ता. परळी जि. वॉड	9822134597	का
64.	का. प. बा. शिबराव तांबडे	का. परळी ता. परळी जि. वॉड	9921158044	का
65.	का. प. बा. शिबराव तांबडे	का. परळी ता. परळी जि. वॉड		का
66.	का. प. बा. शिबराव तांबडे	का. परळी ता. परळी जि. वॉड		का
67.	का. प. बा. शिबराव तांबडे	का. परळी ता. परळी जि. वॉड		का
68.	का. प. बा. शिबराव तांबडे	का. परळी ता. परळी जि. वॉड		का
69.	का. प. बा. शिबराव तांबडे	का. परळी ता. परळी जि. वॉड		का